

Entronització a València

«Podem ser davant d'un miratge, perquè la fortalesa de Sánchez dins del PSOE no es trasllada al govern: ha renunciat a un canvi cultural a l'esquerra»

Va ser l'any 2008. Un congrés de final de curs, al juliol. Era només dos mesos abans que Lehman Brothers fes fallida a Nova York i comencés una crisi financera que va reforçar extraordinàriament les posicions més liberals i conservadores amb l'argument que "no hi havia alternativa" a les retallades i a l'austeritat i les seves conseqüències. Una crisi que va portar-nos més desigualtats i que va escombrar desenes de governs socialdemòcrates a tot el món, entre ells el de José Luis Rodríguez Zapatero a Espanya. L'economia espanyola, depenent del turisme i el totxo, va caure tot just començar, i l'esquerra va entrar, arreu, en una profunda crisi i en constant contradicció. Tres anys després, Mariano Rajoy guanyaria les eleccions per majoria absoluta a Espanya, i a Catalunya Artur Mas ho faria també amb comoditat davant del tripartit.

La crisi econòmica i la llarga agonia en la seva segona etapa a la Moncloa van colpejar amb força al PSOE. I vindrien els congressos convulsos. El del 2012 a Sevilla amb la pugna Rubalcaba-Chacón després de diverses patacades electorals; l'extraordinari de 2014 que va portar un desconegut i fugaç Pedro Sánchez a la secretaria general; i l'ordinari de 2017 on Sánchez es va imposar de forma ajustada a Susana Díaz i Patxi López després de la seva esperpèntica sortida. Quatre anys després, som davant un congrés d'entronització a València.

Aquest cap de setmana no veurem el PSOE convertit en "El Corte Inglés de la política" (aquest qualificatiu li haurem de reservar sempre a l'esplendorós PP de José María Aznar), però el partit sí que exhibirà unitat al voltant del secretari general i president del govern. Una unitat que s'explicarà més per la gestió interna, que s'ha d'admetre que ha estat eficaç, que no pas per la gestió al capdavant del govern, que ofereix moltes llacunes i incògnites.

En els darrers anys, Sánchez ha fet diversos moviments que li han posat les coses de cara. Ha reforçat les seves aliances amb el PSC i altres federacions que, ja d'entrada, li van donar suport, i la derrota a Andalusia l'ha ajudat a treure's del damunt la seva principal rival interna, l'expresidenta de la Junta Susana Díaz. L'encarregada de gestionar, sense habilitat, el declivi del partit a la seva regió, tradicional plaça forta del PSOE dels 80 i els 90 amb Felipe González i Alfonso Guerra com a líders, és ara "analista" al *show* televisiu de Risto Mejide. La darrera crisi de govern li ha servit, a més, per promoure dirigents que poden convertir-se en relleus naturals dels barons més incòmodes: és el cas de la castellano-manxega Isabel Rodríguez, portaveu del govern i ministra de Política Territorial, i de Pilar Alegría, ministra d'Educació. Emiliano García-Page i Javier Lambán no tenen les esquenes gens cobertes. Com a colofó, va prescindir del seu superconseller Iván Redondo i va posar-hi al seu lloc Óscar López, a qui contempen vint anys de feina a l'aparell del partit.

Aquest cap de setmana es pot produir, doncs, un miratge. Les dades de suport al secretari general, a les ponències i a l'equip que conformi seran abassegadores per la manca d'alternatives internes i gràcies a una gestió hàbil del poder, però tot estarà condicionat al que passi en els pròxims dos anys a l'executiu espanyol i a les urnes, després. I el panorama no és tan plàcid com el de la Fira de València, engalanada aquest cap de setmana amb *food trucks*, un autobús temàtic i tota mena de merchandising.

Sánchez no ha operat un canvi cultural a l'esquerra en temes com el model territorial, la monarquia, la política fiscal, la memòria o el compromís contra la crisi climàtica. Ni tan sols aspira a fer-ho. Zapatero va provar de jugar-se-la amb l'Estatut, la negociació amb ETA i l'extensió de drets socials. Es va quedar a mitges perquè no tot el seu partit ho volia i perquè l'oposició del PP va ser virulenta. Fa uns dies, en la seva visita a Barcelona, encara va donar mostres de la seva voluntat

de nedar contracorrent del que es cou a Madrid quan animava el debat sobre la necessitat de buscar sortides per a l'exili, i singularment per a Carles Puigdemont.

El context de Sánchez no és, lògicament, millor, però no alterar els repartiments de poder econòmic i polític a l'Estat, i això vol dir des de les infraestructures al poder financer o al judicial, té conseqüències i es pot pagar a les urnes. Aquest cap de setmana viurem una entronització se Sánchez, que s'assembla més a González o a Rubalcaba que a Zapatero, com feia anys que no es veia. Però pot ser breu perquè ser un *killer* al partit no vol dir ser-ho al govern.